

Collier-Macmillan, London. 16×23 cm. Vol. 9: Eastern Africa and four Countries of Western Africa. 1970. 675 s. £ 12.50. Vol. 10: Southern Africa and Portuguese Guinea. 1971. 432 s. £ 8.75. Vol. 11: Mexico and Central America. 1972. 395 s. £ 7.50.

De tre bind behandler en række enkelt-staters fødevarerforsyning efter et meget fast skema. Først oplyses ganske kort om almene fysisk-geografiske forhold; dernæst gennemgås fødevarer- og foderproduktionen med en omtale af landbrugets arbejdskraft, gødningsforbruget og mekaniseringsgraden samt de enkelte afgrøder og husdyr.

Fødevarerforsyningen belyses også gennem handelstal og magasineringsmuligheder. Endelig behandles befolkningens daglige kostvaner – ofte på mindre regioner; tilstrækkeligheden af forsyningen med de enkelte fødevarer vurderes og hertil kommer en omtale af hyppige ernærings sygdomme. Beskrivelsen suppleres af tabeller og nogle ret primitive udbredelseskort.

Artiklerne er oversigtsmæssige, men de giver en hurtig indføring i landenes ernærings situation og en række oplysninger om f.eks. tabu-forhold, så- og høsttider og lokale betegnelser for afgrøder.

Kr. M. Jensen

**F. Di Castri & H. A. Mooney (eds.):
Mediterranean Type Ecosystems.
Origin and Structure.**

Ecological Studies, J. Jacobs et al. eds.), vol. 7. Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg, New York 1973. 405 s., 88 fig. 17×25 cm. DM 78.00.

Bogen bringer en snes artikler, hvis første version blev præsenteret på en kongres i Valdivia, 1971, i hovedsagen med støtte fra The National Science Foundation of the USA. I realiteten er der tale om en kongresbog med sådannede fordele og ulemper. Med mediterranean henviser bogen til de sommertørre subtropen i det hele taget. Det forekommer, at der, vel som et resultat af kongressens sted og sponsor, er lovlig rigeligt stof om Californien og Chile, måske et provinsielt synspunkt, men alligevel. En ret stor del af artiklerne er så specielle, at de formentlig har mere interesse i forbindelse med anden litteratur om det pågældende emne (fx en dyregruppes udvikling), medens de i

meget begrænset omfang kan siges at karakterisere mediterranean økosystemer (dette uanset artiklernes øvrige kvaliteter). Beskæmmende nok er et par artikler af en geograf om mediterranean områders udbredelse og karakteristika og om human indflydelse på mediterranean områder lidet vitaminholdige og med litteraturhenvisninger, der virker skæve og tilfældige. Dog er halvdelen af artiklerne af interesse ved at bringe oversigt over fx landskabs- eller vegetationsudviklingen i mediterranean områder, ved sammenligninger mellem mediterranean områder, eller ved, under behandling af et specielt emne eller område, alligevel at belyse væsentlige forhold ved mediterranean økosystemer. Denne halvdel af artiklerne til trods er bogen nok for den meget specielt interesserede (det er jo en dyr tryksag), og der er heller ikke tale om »bogen« om mediterranean økosystemer.

Henning Mørch

**H. W. Menard: Geology, Resources,
and Society.**

An Introduction to Earth Science. W. H. Freeman, San Francisco 1974. 621 s., 219 ill., 27 tabeller, 28 boxes. 18×25,5 cm. £ 6.10.

Det er ikke nogen helt almindelig geologi, idet den kun omhandler visse sider af den almindelige geologi, men til gengæld disses betydning og sammenspil med samfundet, dels med hensyn til mineralressourcer, men også de forstyrrelser dette ved ingeniørarbejder forøver på ligevægten i naturens processer. Derfor kommer bogen også ind på visse dele af klimatologi.

Fremhæves må fremstillingen af den moderne teori om pladetektonik og dennes forklaringer på jordskælv og vulkanisme. Fremstillingen af dette er ualmindelig klar og let forståelig og illustreres ved særdeles instruktive figurer.

Ind imellem bogens normale tekst er så strøet det, forfatteren kalder boxes, d.v.s. små kronikker, emner med en vis tilknytning til de omgivende sider, f.eks. geologisk hasard og byudviklingen i San Francisco, der viser hvordan man der bygger uden hensyn til St. Andreas forkastningszonen og muligheden for nye jordskælvs katastrofer.

Store jordskælv og deres virkninger, beretning om Los Angeles, jordskælvkommissionens slutninger og rådgivning, fy-

siske og sociale virkninger af nogle store vulkanudbrud, vinden og ploven (jordødelæggelser) og flere lignende.

Kaj Hansen

**Andrew Goudie: Duricrusts in Tropical
and Subtropical Landscapes.**

(Oxford Research Studies in Geography). Clarendon Press: Oxford University Press 1973. 174 s., 46 fig., 42 tabeller. 18×25 cm. £ 4.25.

Begrebet Duricrust omfatter de tre typer af hårde skorpedannelser, Ferricretes (jernskorper), Calcretes (kalkskorper) og Silcretes (kiseltsyreskorper), hvor de løse masser er sammenkittede af enten jernilter, kulsur kalk eller kiseltsyre, eller hvor disse kitmaterialer er udfældet direkte som lag.

Efter en gennemgang af skorpernes kemiske sammensætning gøres der rede for deres betydning for landskabsudviklingen, idet der ikke blot er tale om overfladedannelser, men også om udfældninger dybere nede under tørtidernes opadgående vandbevægelse. Derfor er det ikke altid, at sådanne udfældninger betyder en beskyttelse mod erosionen, og de har også en stor betydning for nedbørens afstrømning.

Tilsidst følger et kapitel om betingelserne for disse skorpedannelser, der ligesom det foregående kapitel er belyst ved talrige eksempler fortrinsvis hentet fra afrikanske og australske tilfælde.

Kaj Hansen

**Arno Semmel (Herausg.): Neue
Ergebnisse der Karstforschung in den
Tropen und im Mittelmeerraum.**

(Geographische Zeitschrift, Beihefte. Erdkundliches Wissen, H. 32). Franz Steiner Verlag, Wiesbaden 1973. 156 s., 35 fig., 63 fotos. 16,5×24 cm. DM 36.00.

Bogen er beretningen fra et karstsymposium afholdt i Geografisk Institut i Frankfurt am Main i januar 1971, hvor man i foredrag og diskussioner behandlede karstfænomener i Sydasiens og Sydeuropas tørre egne som Saharas Hamada områder samt i Mellemeuropa.

Kaj Hansen

**A. P. Cray (ed.): Antarctic Snow and
Ice Studies II.**

(Antarctic Research Series, Vol. 16). The American Geophysical Union, Washing-